

Príloha č. 2 - pravidlá evidencie pre divadelné umenie

Predmet evidencie

Predmetom evidencie pre *DU* je interpretované dramatické dielo a jeho inscenácia ako umelecký výkon uvedený v inštitúcii alebo na podujatí.

Výstupy umeleckej činnosti pre *DU* sa evidujú prostredníctvom formulárov **Umelecké dielo – scénické formy** a **Umelecký výkon – scénické formy** nasledovne:

- **Umelecké dielo – scénické formy** – dramatické dielo na úrovni dramatického textu alebo libreta, eviduje sa primárne len pre roly *autor dramatického diela*, *autor dramatisácie literárneho diela* a *autor libreta*.
- **Umelecký výkon – scénické formy** – konkrétna interpretácia dramatického diela tvorivým tímom v konkrétnej inštitúcii alebo na konkrétnom podujatí. Na umeleckom výkone sa podieľajú všetky ostatné roly, ako je napr. *režisér*, *herec v hlavnej úlohe*, *autor bábok* a pod. Záznam umeleckého výkonu je povinne priviazaný na záznam umeleckého diela prostredníctvom poľa **Umelecké dielo**.

Záznam umeleckého diela predstavuje napr. scenár k muzikálu, ktorý si evidujú jeho autori v role *autor dramatického diela*, napr. *David Bowie* a *Enda Walsh* a muzikál *Lazarus*.

Záznam umeleckého výkonu predstavuje konkrétnu interpretáciu umeleckého diela, ktorú si evidujú všetky roly zúčastnené na danom predstavení, napr. režisér *Marián Amsler*, herci *Róbert Roth* a *Edita Koprivčević Borsová* s premiérou 27.9.2021 v *Divadle Aréna*.

V prípade ďalšej interpretácie umeleckého diela iným divadelným telesom, sa vytvára pre túto interpretáciu nový záznam prostredníctvom formulára **umelecký výkon – scénické formy**. Ako priviazané umelecké dielo sa použije pôvodný záznam vytvorený prostredníctvom formulára **umelecké dielo – scénické formy**, ktorý bol takto priviazaný aj pre jeho prvú interpretáciu. Jeden záznam umeleckého diela tak môže byť naviazaný vo viacerých záznamoch umeleckých výkonov, podľa toho, koľkými divadelnými telesami bol interpretovaný.

V oboch formulároch pre *DU* sú dostupné typy diela a výkonu:

- bábkové divadlo,
- balet,
- činohra,
- muzikál,
- opera,
- opereta a spevohra,
- pantomíma,
- performance,
- rozhlasová hra,
- scénické čítanie,
- site specific,
- tanečné divadlo,
- umelecký prednes,
- dramaturgický projekt.

Zodpovednosť

Výstupy umeleckej činnosti pre *DU* sa evidujú pre autorov najmä nasledujúcich v roliach, z ktorých každá tvorí samostatný okruh zodpovednosti:

- **režisér (povinný údaj),**
- autor hudby,
- autor textu,
- autor libreta,
- producent,
- autor námetu,
- **autor dramatického diela (povinný údaj),**
- autor dramatisácie literárneho diela,
- autor úpravy dramatického diela,
- dramaturg,
- hudobný dramaturg,
- kostýmový výtvarník,
- umelecký maskér,
- choreograf,
- autor svetelného dizajnu,
- autor zvukového dizajnu,
- autor videoprojekcie,
- scénograf,
- prekladateľ,
- herec v hlavnej úlohy,
- herec vo vedľajšej úlohe,
- autor bábok,
- autor pohybovej spolupráce,
- hlasový pedagóg,
- repetítor,
- korepetítor,
- dramaturg projektu.

V rámci každého okruhu zodpovednosti sa rozdeľujú percentuálne podiely samostatne. Autori s rolou *režisér* alebo *autor dramatického diela* sa uvádzajú v každom zázname.

V prípade alternujúcich hercov sa zapisujú všetci herci, ktorí alternujú jednu postavu. Alternácia sa vyjadrí prostredníctvom poľa **Alternujúca osoba**, pričom sa alternujúci herci uvádzajú v poradí za sebou. Percentuálny podiel alternujúcich hercov je totožný s hercami, ktorých alternujú.

Zverejnenie

Umelecké dielo – scénické formy – umelecké dielo pre *DU* sa považuje za zverejnené, keď došlo k jeho interpretácii formou umeleckého výkonu v inštitúcii alebo na podujatí, teda došlo k sprístupneniu verejnosti formou umeleckého výkonu. Umelecké dielo, ktoré nebolo interpretované, sa v *CREUČ* neeviduje, umelecké dielo zverejnené formou publikácie sa eviduje v *CREPČ*.

Za prvé zverejnenie umeleckého diela sa považuje úplné prvá interpretácia formou umeleckého výkonu nezávisle na skutočnosti, či bol tento umelecký výkon vykazovaný. Ďalšie zverejnenia umeleckého diela nie je potrebné zapisovať, ak nemajú vplyv na kategorizáciu EUCA (napr. ďalšie

zverejnenie na renomovanom podujatí alebo v renomovanej inštitúcii). Ďalšie zverejnenia umeleckého diela sú štandardne vyjadrené samotnou väzbou medzi umeleckým dielom a umeleckými výkonmi.

Umelecký výkon – scénické formy – za zverejnenie umeleckého výkonu pre *DU* sa považuje samotná divadelná interpretácia v inštitúcii alebo na podujatí.

Divadelná hra zamestnanca vysokej školy, ktorú napísal, je vykázaná s rolou *autor dramatického diela* ako umelecké dielo. Za prvé zverejnenie je považovaná úplne prvá premiéra, napr. na Broadwayi. V zázname umeleckého diela je tak priviazaná inštitúcia zverejnenia *Broadway theatre* a zapísaný je dátum premiéry. Divadelná hra bola zaradená neskôr aj do programu Slovenského národného divadla, pričom režisér a herec sú zamestnancami vysokej školy. Pre interpretáciu umeleckého diela sa vytvorí nový záznam prostredníctvom formulára **Umelecký výkon – scénické formy** pre režiséra a herca z vysokej školy, zároveň sa záznam umeleckého výkonu priviaže na záznam umeleckého diela. Prvým zverejnením pre umelecký výkon je premiéra v rámci *Slovenského národného divadla*. Tieto údaje zverejnenia nie je potrebné zapisovať aj do záznamu umeleckého diela, pre ktorý je prvým zverejnením premiéra v *Broadway theatre*. Zverejnenie v Slovenskom národnom divadle je v zázname umeleckého diela vyjadrené väzbou s umeleckým výkonom.

Ak sa autor podieľal na umeleckom diele (napr. ako *autor námetu, autor dramatického diela* a pod.) a zároveň aj na umeleckom výkone (napr. ako *režisér, dramaturg, herec* a pod.) eviduje si oba záznamy, záznam umeleckého diela aj umeleckého výkonu.

1. Zverejnenie (Inštitúcia)

Zverejnenie výstupu umeleckej činnosti v inštitúcii mimo podujatia sa zapíše prostredníctvom poľa **Zverejnenie (inštitúcia)** vo formulároch **Umelecké dielo** alebo **Umelecký výkon**. Za zverejňujúcu inštitúciu sa považuje inštitúcia, v ktorej priestoroch došlo k zverejneniu. V prípade hostovania inštitúcie je zverejňujúcou inštitúciou hostiteľská inštitúcia, hostujúca inštitúcia sa zapisuje do poľa **Inštitúcia** na karte **Zodpovednosť** ako *Autorská korporácia*. Pre rozhlasové hry sa za zverejňujúcu inštitúciu považuje konkrétna rozhlasová stanica, napr. zverejňujúca inštitúcia je *Rádio Slovensko* (inštitúcia druhej úrovne s nadradenou inštitúciou *Rozhlas a televízia Slovenska*); označuje sa poľom **Virtuálne zverejnenie**.

Do záznamov **umeleckého diela** pre *DU* sa zapisuje najmä prvé zverejnenie. Ostatné zverejnenia umeleckého diela v iných inštitúciách sú vždy považované za ďalšie zverejnenia, zapisujú sa najmä v prípade, ak ovplyvňujú kategorizáciu EUCA.

Do záznamov **umeleckého výkonu** pre *DU* sa zverejnenia v inštitúcii zapisujú **najmä premiéry ako prvé zverejnenia. Pre zmenené zverejnenia v rámci hostovania sa vytvárajú nové záznamy umeleckého výkonu s prvým zverejnením.**

Za dátum zverejnenia sa považuje dátum predstavenia v inštitúcii alebo na jej webovom sídle. Online zverejnenie na oficiálnom webovom sídle inštitúcie sa považuje za zverejnenie v inštitúcii rovnako, ako fyzické zverejnenie v priestoroch inštitúcie. Akceptované sú aj online zverejnenia na streamovacích platformách, na ktoré existuje odkaz z oficiálneho webového sídla inštitúcie alebo oficiálnych sociálnych médií inštitúcie. Opakované zverejnenia v jednej inštitúcii (reprízy) v rámci jej programu sa neevidujú, zápis repríz je možné vyjadriť **v pôvodnom zázname umeleckého výkonu** prostredníctvom polí **Opakovanie**.

2. Zverejnenie (Podujatie)

Zverejnenie výstupu umeleckej činnosti na podujatí (napr. na *Divadelná Nitra*) sa zapíše prostredníctvom poľa **Zverejnenie (podujatie)** vo formulároch **Umelecké dielo** alebo **Umelecký výkon**.

Do záznamov **umeleckého diela** pre *DU* sa zapisuje najmä prvé zverejnenie. Ostatné zverejnenia umeleckého diela na iných podujatiach sú vždy považované za ďalšie zverejnenia, zapisujú sa najmä v prípade, ak ovplyvňujú kategorizáciu EUCA.

Do záznamov **umeleckého výkonu** pre *DU* sa zverejnenia na podujatí zapisujú **najmä premiéry ako prvé zverejnia**. Pre zmenené zverejnenia na ďalších podujatiach sa vytvárajú nové záznamy umeleckého výkonu s prvým zverejnením.

Za dátum zverejnenia na podujatí sa považuje dátum konania podujatia, na ktorom bol výstup umeleckej činnosti zverejnený. Opakované zverejnenia (reprízy) na jednom podujatí sa neevidujú, zápis repríz je možné vyjadriť **v pôvodnom zázname umeleckého výkonu** prostredníctvom polí **Opakovanie**.

Miesto a dátum zverejnenia sa zapisujú v rámci entity **Podujatie** do polí **Miesto konania** a **Dátum konania**. Pre spresnenie je možné do poľa **Konkrétny dátum** uviesť presný dátum zverejnenia výstupu umeleckej činnosti na podujatí.

Kategorizácia

Závažnosť

Excelentné (E) – výstupy umeleckej činnosti, ktoré svojou objavnosťou a originalitou prinášajú nové vývinové tendencie a spĺňajú minimálne jednu z nasledovných podmienok:

- boli ocenené aspoň jednou národnou alebo medzinárodnou cenou, ktorú udeľuje odborná porota *DU* v zmysle *Prílohy č. 11 k vyhláške*, alebo
- boli nominované aspoň na dve národné alebo medzinárodné ocenenia, ktoré udeľuje odborná porota *DU* v zmysle *Prílohy č. 11 k vyhláške*, alebo
- boli zverejnené na renomovanom podujatí alebo v renomovanej inštitúcii pre *DU* a zároveň boli nominované na jedno národné alebo medzinárodné ocenenie, ktoré udeľuje odborná porota *DU* v zmysle *Prílohy č. 11 k vyhláške*, alebo
- boli zverejnené na renomovanom podujatí alebo v renomovanej inštitúcii pre *DU* a zároveň na výstup umeleckej činnosti vyšli aspoň **dva** ohlasy.

Zásadné (Z) – výstupy umeleckej činnosti, ktoré prinášajú tvorivé riešenia, námety alebo prístupy, obohacujú súčasné umelecké tendencie a spĺňajú minimálne jednu z nasledovných podmienok:

- boli nominované na jedno národné alebo medzinárodné ocenenie, ktoré udeľuje odborná porota *DU* v zmysle *Prílohy č. 11 k vyhláške*, alebo
- boli zverejnené na renomovanom podujatí alebo v renomovanej inštitúcii pre *DU* a zároveň boli ocenené aspoň jedným divadelným ocenením, alebo
- boli zverejnené na renomovanom podujatí alebo v renomovanej inštitúcii pre *DU* a zároveň na výstup umeleckej činnosti vyšiel aspoň **jeden** ohlas.

Štandardné (S) – výstupy umeleckej činnosti, ktoré zohľadňujú súčasné umelecké tendencie v príslušnom druhu umenia, majú tvorivý potenciál a ktoré zároveň:

- boli zverejnené na podujatí alebo v inštitúcii so zameraním na jednotlivé druhy umeleckých činností.

Iné (I) – výstupy umeleckej činnosti, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich skupín a ktoré:

- boli zverejnené len na podujatí alebo v inštitúcii bez umeleckého zamerania.

Dosah

Medzinárodný (M) – výstup umeleckej činnosti rezonuje v medzinárodnom prostredí v podobe zverejnenia:

- na medzinárodnom podujatí alebo v medzinárodnej inštitúcii a/alebo
- na území viacerých krajín a/alebo
- bol nominovaný na medzinárodné ocenenie alebo
- získal medzinárodné ocenenie a/alebo
- naň vznikli ohlasy z viacerých krajín.

Národný (N) – výstup umeleckej činnosti má dosah v národnom prostredí a v národnom kontexte, resp. v rámci jednej krajiny s celospoločenským dopadom na danú krajinu.

Regionálny (R) – výstup umeleckej činnosti má dosah na regionálnej úrovni danej krajiny.

Rozsah

Rozsahom sa chápe fyzický rozsah realizovaného umeleckého diela, ktorý sa vyjadruje prostredníctvom minútáže:

- Veľký (1)
 - činohra, balet, muzikál, opera, opereta a spevohra – 90 minút a viac,
 - bábkové divadlo, pantomíma, performance, scénické čítanie, site specific, tanečné divadlo, umelecký prednes, rozhlasová hra – 45 minút a viac.
- Stredný (2)
 - činohra, balet, muzikál, opera, opereta a spevohra – 45 minút a viac (menej ako 90 minút),
 - bábkové divadlo, pantomíma, performance, scénické čítanie, site specific, tanečné divadlo, umelecký prednes, rozhlasová hra – 30 minút a viac (menej ako 45 minút).
- Malý (3)
 - činohra, balet, muzikál, opera, opereta a spevohra – menej ako 45 minút,
 - bábkové divadlo, pantomíma, performance, scénické čítanie, site specific, tanečné divadlo, umelecký prednes, rozhlasová hra – menej ako 30 minút.

Ocenenia

Za ocenenia pre DU sa považujú divadelné ceny, napr. *Divadelné ocenenia sezóny DOSKY*, *Cena Akadémie divadelných tvorcov* a pod. Ocenenia alebo nominácie na ocenenia ovplyvňujú kategorizáciu výstupu umeleckej činnosti z hľadiska závažnosti a dosahu.

Ocenenie sa zapisuje prostredníctvom entity **Ocenenie**, ktorá sa priväzuje k evidovanému záznamu nezávisle na dátume zverejnenia a roku udelenia ocenení alebo nomináciách na ocenenia. Ocenenie výstupu umeleckej činnosti sa nezapíše ako nový výstup umeleckej činnosti, aj keď ocenenia alebo nominácie na ocenenia prebehli v inom roku, ako je rok vykazovacieho obdobia. Odporúčame zapisovať všetky ocenenia a nominácie na ocenenie výstupu umeleckej činnosti naprieč vykazovacími obdobiami.

Väzba entity **Ocenenie** sa vytvára na záznam umeleckého diela alebo umeleckého výkonu pri ocenení celého výstupu umeleckej činnosti (napr. pre kategóriu *najlepšia inscenácia*) a aj v prípade ocenenia len jednej konkrétnej roly (napr. *pre kategórie najlepšia réžia, najlepší ženský herecký výkon*).

Entita **Ocenenie** sa priväzuje na entitu **Osoba** len v prípade ocenení alebo v kategóriách ocenenia za celoživotné dielo, zásluhy, objav roka a pod. (napr. *Ceny a prémie za divadelnú tvorbu, rozhlasovú tvorbu a dabing za celoživotné dielo*).

Po priviazaní entity **Ocenenia** na záznam sa do poľa Kategória ocenenia zapisuje oficiálny názov kategórie, v ktorej bol výstup umeleckej činnosti ocenený, napr. cena *Divadelné ocenenia sezóny DOSKY* sa udeľuje v kategóriách *najlepšia inscenácia, najlepšia réžia, najlepší ženský herecký výkon* a pod. *Divadelné ocenenia sezóny DOSKY* v kategórii *Objav roka* sa zapíše do entity **Osoba**.

Dokumentácia

Ako dokumentácia výstupov umeleckej činnosti pre *DU* sa dodáva fotodokumentácia výstupu umeleckej činnosti a dokumentácia obsahujúca dátum zverejnenia a jednoznačne identifikované autorstvo. Tieto údaje sa predkladajú najmä v nasledujúcich formách, ak sú dostupné:

- screenshot webovej stránky so zverejnením výstupu umeleckej činnosti,
- fotodokumentácia z predstavenia,
- plagát podujatia,
- pozvánka na podujatie,
- program podujatia alebo inštitúcie,
- bulletin,
- dokumentácia k oceneniam alebo nomináciám na ocenenia,
- dokumentácia ohlasov,
- záväzné písomné vyjadrenie oficiálneho zástupcu zverejňujúcej inštitúcie alebo organizátora podujatia k autorstvu a pod., **napr. v prípade rozhlasovej hry.**

Okrem dokumentácie uvedenej vyššie sa odporúča pripojiť aj link na online databázu *Divadelného ústavu* (eTHEATRE.SK).

Dokumentácia sa prikladá do záznamu výstupu umeleckej činnosti prostredníctvom tlačidla **Prílohy** alebo poľa **Link prílohy**.

Ďalšie metodické usmernenia

1. V prípade (dlhoročných) repríz divadelného predstavenia sa za prvé zverejnenie považuje premiéra v prvý rok zaradenia divadelného predstavenia do programu inštitúcie. Ak sa počas repríz zmení autorský kolektív, napr. sa zmení herec, vytvorí sa pre nové obsadenie nový záznam umeleckého výkonu. V takomto zázname bude mať vykazujúce pracovisko len zamestnanec vysokej školy, pre ktorého ide o premiérové zapojenie sa do výstupu umeleckej činnosti a poprípade aj zamestnanci vysokej školy v súvisiacich rolách, ktorých sa zmena týka. Napr. pri zmene herca si záznam s vykazujúcim pracoviskom eviduje daný herec, režisér a kostýmový výtvarník, pre ktorých bolo režírovanie nového herca a tvorba nového kostýmu oproti predchádzajúcim reprízam novým výstupom umeleckej činnosti. Zmena herca však nemá vplyv na autora svetelného dizajnu, preto bude mať danú reprízu evidovanú s iným ako vykazujúcim pracoviskom. Oba záznamy sa previažu prostredníctvom poľa **Súvisí s** a väzby *iné súvisiace dielo / výkon*.

2. V prípade zaskoku sa vytvorí pre zaskakujúceho autora nový záznam umeleckého výkonu. Vykazujúce pracovisko má zvolené len zamestnanec vysokej školy, pre ktorého ide o premiérové zapojenie sa do výstupu umeleckej činnosti (zaskakujúci autor) a poprípade aj zamestnanci vysokej školy v súvisiacich rolách, ktorých sa zmena týka, napr. kostýmový výtvarník za prípravu nového kostýmu. Ostatní autori majú uvedené iné ako vykazujúce pracovisko. Zaskakujúci autor je uvedený ako alternujúci prostredníctvom **Alternujúca osoba**. Oba záznamy sa previažu prostredníctvom poľa **Súvisí s** a väzby *iné súvisiace dielo / výkon*.
3. Rola *autor námetu* sa nepoužíva pre autorov literárnej predlohy. Samotná literárna predloha je predmetom evidencie v CREPČ. Záznam umeleckého diela pre *DU* sa štandardne eviduje s rolou *autor námetu* (spolu s rolou *autor dramatického diela*), *autor dramatického diela*, *autor dramatisácie literárneho diela* alebo *autor úpravy dramatického diela*. V prípade použitia roly *autor dramatisácie literárneho diela* je možné previazať záznam umeleckého diela v CREUČ s literárnou predlohou v CREPČ, ak je zaevidovaná.
4. Záznam pre dramaturgický projekt sa eviduje prostredníctvom formulára **Umelecké výkon – scénické formy** pre rolu *dramaturg projektu*.